

Ιστολόγια (blogs) και διδασκαλία φυσικών επιστημών: Πραγματικότητα & προοπτικές

Έψιμος Γ., Κολτσάκης Ε., Γαργανουράκης Β., Μιχαηλίδης Γ.

Φυσικός MSc, gepsimos@yahoo.gr,

Φυσικός MSc, Υπ. Δρ Τμ. Φυσικής ΑΠΘ, Εκπ/κός Δ/θμιας εκπαίδευσης,
ekoltsakis@gmail.com,

Φυσικός MSc, Εκπ/κός Δ/θμιας εκπαίδευσης, vgargan@gmail.com,
Εκπ/κός Π/θμιας εκπαίδευσης, ellogosellogos@gmail.com

Τα ιστολόγια (blogs) έχουν παρουσιάσει τα τελευταία χρόνια αλματώδη αύξηση, τόσο στον αριθμό και το περιεχόμενό τους, όσο και στην επίδραση τους σημαντικούς θεσμούς, όπως η πολιτική, η δημοσιογραφία και η εκπαίδευση. Μάλιστα, ο τρόπος λειτουργίας τους δείχνει να συμβαδίζει με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά των αναλυτικών προγραμμάτων που εκφράζουν το ρεύμα του “Επιστημονικού και Τεχνολογικού Εγγραμματος”. Το στρογγυλό τραπέζι θα επιχειρήσει να σκιαγραφήσει το παρόν της ελληνικής εκπαιδευτικής “μπλογκόσφαιρας”, αλλά και να διερευνήσει τις δυνατότητες ένταξης των ιστολογίων στη διδασκαλία (ή την εκλαΐκευση) των φυσικών επιστημών.

Εδώ και δώδεκα περίπου έτη έχουν κάνει την εμφάνισή τους στο διαδίκτυο τα ιστολόγια (blogs). Πρόκειται για ιστοσελίδες που κατασκευάζονται εύκολα και παράλληλα δίνουν τη δυνατότητα αλληλεπίδρασης και διπλής κατεύθυνσης επικοινωνίας, μεταξύ του δημιουργού της ιστοσελίδας (blog) και του αναγνώστη (Rodzvilla 2002, Ανδριωτάκης 2006). Ένα ιστολόγιο δηλαδή, εκτός από το να αποτελεί έναν προσωπικό χώρο παρουσίασης σκέψεων, κρίσεων, απόψεων, ιδεών ή/και συναισθημάτων, μπορεί εύκολα να εκκινεί διαδικασίες διαλόγου (εμπλουτισμού, υπεράσπισης ή/και κριτικής των όσων αναγράφονται στο blog). Ο αριθμός, το περιεχόμενο και η δυναμική των ιστολογίων ακολούθησε από τη γέννησή τους ιδιαίτερα αυξητική πορεία (Καραμπάσης 2008), καθιστώντας τα βασικό στοιχείο του σύγχρονου διαδικτύου (web2.0).

Μάλιστα, όσον αφορά τις προτεραιότητες της διδασκαλίας των φυσικών επιστημών, η «έκρηξη» των blogs εμφανίζεται σε μια χρονική περίοδο που δείχνει να είναι αρκετά ευνοϊκή. Στις μέρες μας, τα αναλυτικά προγράμματα φυσικών επιστημών θέτουν σε σημαντική προτεραιότητα την εξοικείωση των μαθητών με την τεχνολογία και τη χρήση του διαδικτύου (Layton 1993), άρα και των ιστολογίων. Παράλληλα, τα σύγχρονα αναλυτικά προγράμματα εκφράζουν τις απαιτήσεις ενός εκπαιδευτικού προσανατολισμού που είναι γνωστός ως «Επιστημονικός και τεχνολογικός εγγραμματισμός» (Bybee & Ben-Zvi 1998) και ‘κοιτά’ τους μαθητές και τις μαθήτριες ως μελλοντικά ‘ενεργούς πολίτες’ (Osborne 2000). Ως πολίτες που είναι σε θέση να κρίνουν, να συζητήσουν και να αποφασίσουν για ζητήματα που αφορούν το κοινωνικό σύνολο. Η αλληλεπιδραστική φύση των ιστολογίων δείχνει και για μια τέτοια περίπτωση χρήσιμη: Τα ιστολόγια εκκινούν συζητήσεις (Rodzvilla 2002).

Από την άλλη, η εμπλοκή των Ελλήνων πολιτών στη χρήση των ιστολογίων διαπιστώνεται μειωμένη (ΕΔΕΤ 2007), τόσο στο σύνολο τους (Καραμπάσης 2008), όσο και ειδικότερα στην περίπτωση των εκπαιδευτικών. Για παράδειγμα, παρά το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια, το Υπουργείο Παιδείας μέσω του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου έχει δώσει δωρεάν τη δυνατότητα σε σχολικές μονάδες, εκπαιδευτικούς και μαθητές να έχουν πρόσβαση

σε υπηρεσίες όπως η δημιουργία ιστοσελίδων και ιστολογίων, τα στατιστικά χρήσης των υπηρεσιών αυτών δείχνουν ότι ένα μικρό ποσοστό μονάδων και εκπαιδευτικών έχει αποκτήσει τη δική του ιστοσελίδα.

Συνοψίζοντας, διαπιστώνουμε ότι τα ιστολόγια δείχνουν να αποτελούν εργαλείο χρήσιμο για τη διδασκαλία των φυσικών επιστημών και μάλιστα συμβατό με τις απαιτήσεις των σύγχρονων αναλυτικών προγραμμάτων. Παρόλα αυτά, δεν είναι πολλές οι περιπτώσεις που τα πλεονεκτήματα των ιστολογίων δείχνουν να αξιοποιούνται από τους Έλληνες εκπαιδευτικούς. Ταυτόχρονα, η διδακτική των φυσικών επιστημών μόλις έχει αρχίσει να διερευνά τα χαρακτηριστικά τους και τις δυνατότητες ένταξής τους στη διδασκαλία των φυσικών επιστημών.

Στο στρογγυλό τραπέζι θα παρουσιαστούν οι εμπειρίες, οι παρατηρήσεις και οι προτάσεις εκπαιδευτικών, όπως προκύπτουν από την ενασχόληση τους με τη δημιουργία εκπαιδευτικών ιστολογίων ή/και ιστοσελίδων. Η συζήτηση θα επιχειρήσει να σκιαγραφήσει τη σημερινή ελληνική εκπαιδευτική «μπλογκόσφαιρα» και τη «δύσκολη» σχέση των Ελλήνων εκπαιδευτικών με αυτήν. Θα επιχειρήσει επίσης να αναζητήσει τους εν δυνάμει ρόλους των ιστολογίων στη βελτίωση της διδασκαλίας των φυσικών επιστημών.

Βιβλιογραφία

Ανδριωτάκης, Μ., 2006, Blog: Ειδήσεις από το δικό σου δωμάτιο. Αθήνα: Νεφέλη,.

Bybee, R. W. & Ben-Zvi, N., 1998, Science Curriculum: Transforming Goals to Practices, στο Fraser B. J. & Tobin K. G. (Eds), *International Handbook of Science Education*, Dordrecht: Kluwer, pp. 487-498.

ΕΔΕΤ, 2007, Εθνική Έρευνα για τις Νέες Τεχνολογίες και την Κοινωνία της Πληροφορίας. Διαθέσιμο στο <http://www.ebusinessforum.gr/engine/index.php?op=modload&modname=Downloads&action=downloadsviewfile&ctn=1520&language=el>, Μάρτιος 2009.

Καραμπάσης Ζ. 2008, Το blogging στην Ελλάδα: προφίλ, κίνητρα και πρακτικές των ελληνόφωνων bloggers, αδημοσίευτη μεταπτυχιακή εργασία, Τμήμα Ψυχολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο. Διαθέσιμη στο <http://blog-ereuna.blogspot.com>, Μάρτιος 2009.

Layton, D., 1993, *Technology's Challenge to Science Education*. Buckingham: Open University Press.

Osborne, J., 2000, Science for Citizenship, στο Monk M. & Osborne J. (Eds) *Good Practice in Science Teaching – What Research has to say*, Buckingham: Open University Press, pp. 225-240.

Rodzvilla, J. (Ed.), 2002, *We've Got Blog: How Weblogs are Changing Our Culture*. Cambridge, MA: Perseus Publishing.